

האם מותר להתריס [לערער, לכעוס] כלפי שמיא [כלפי האל]?

מחבר: הרב אליעזר מלמד
ט"ז בטבת תשפ"ד
באדיבות: 'רביבים', בשבע
גליון 1076
#רביבים

מצינו שגדולי ישראל שואלים שאלות נוקבות, ואף מטיחים טענות כלפי שמיים • בני משפחות הקדושים יכולים לטעון מדוע אביהם שחירף נפשו נהרג על קידוש השם.

פרצת כל גדרותיו... שסוהו כל עוברי דרך היה חרפה לשכניו" (תהילים פט, לט-מז). וכן נאמר: "ותאמר ציון עזבני ה', וה' שכחני" (ישעיהו מט, יד), וה' השיב שלא שכח וקרובה ישועתה לבוא. לכן בני משפחות הקדושים יכולים לטעון מדוע אביהם הצדיק, שלא אשם בכל המחדלים, וחירף נפשו להציל את בני ישראל, נהרג על קידוש השם, ואיך ה' לא שמר עליו והשאיר אותם יתומים. ואם מתוך אמונה ויושר לב יטענו כך, ויזכו להתפלל אל ה', ה' יעזור ויצמיח להם נחמה, ברכה וישועה.

לאחרונה ביקרתי באחד היישובים והעברתי שיחה לנוער, ואחת הבנות שאלה: האם מותר לכעוס על ה' שלא עזר לנו בשמחת תורה, ונתן לאויבינו לרצוח בנו? לאחר מכן התברר לי שהשאלת היא בת של אחד מהגיבורים הגדולים שחירפו את נפשם להצלת יישובי עוטף עזה. כך השבתי: במסגרת שיח של אדם עם בוראו ואלוקיו, מצינו שגדולי ישראל שואלים שאלות נוקבות, ואף מטיחים טענות כלפי שמיים. וכאשר הכול נאמר מתוך אמונה וכנות, אזי מתוך המשבר והתפילה הקשה מקבלים כוחות להמשיך ללכת בדרכי ה' ברמה גבוהה יותר. וכדרך שאמר דוד: "כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. עורה למה תישן ה', הקיצה אל תזנח לנצח" (תהילים מד, כג-כד). וכן טען כלפי ה', שאחר שהבטיח לעזור למלכות בית דוד – "ואתה זנחת ותמאס... חיללת לארץ נזרו.